

PROGRAM WYCHOWAWCZY
GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II
W ZESPOLE SZKÓŁ W SADKOWICACH
ROK SZKOLNY 2013/2014

Program wychowawczy Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Sadkowicach opracowano w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U 1997 nr 78, poz.483)
- Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U, z 2006 r, nr 97, poz. 674 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2012 roku)
- Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych statutów szkół z dnia 21 maja 2001r. (Dz. U. Nr 61 poz. 624, z późn. zm.)
- Statut Zespołu Szkół w Sadkowicach
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (tekst jednolity – Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz.1231; Dz. U. z 2007 r. , nr 70, poz.473)
- Rozporządzenie MENiS r. z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 nr 83, poz. 562 z późn, zm.)
- Koncepcja pracy szkoły na lata 2011 – 2016

W programie uwzględniono:

- oczekiwania rodziców wobec szkoły
- oczekiwania uczniów
- oczekiwania nauczycieli
- wnioski z zebrań rady pedagogicznej dotyczących pracy wychowawczej szkoły

I. WSTĘP

Program wychowawczy spójny jest z podstawą programową, uwzględnia kształtowanie postaw uczniów takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawczą, kreatywność, przedsiębiorczość, kulturę osobistą, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowanie inicjatyw oraz umiejętność pracy zespołowej. Uwzględnia kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji. Punktem wyjścia do utworzenia tego programu była diagnoza problemów wychowawczych występujących w szkole.

1. Rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania.
2. Nauczyciele wspomagają rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym.
3. Uczniowie mają możliwości dociekania do prawdy, szkoła ułatwi im osiągnięcie świadomości życiowej użyteczności poszczególnych zajęć.
4. W szkole kładzie się nacisk na budzenie wrażliwości moralnej, na wspomaganie uczniów w ich dążeniu do samodzielności osądów, rozwijanie wrażliwości na dobro.
5. Szkoła dąży do kształtowania w uczniach szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także do rozwijania patriotyzmu jako wartości o podstawowym znaczeniu.
6. Szkoła przygotowuje uczniów do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości, twórczego, samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków, aktywnego udziału w życiu społecznym.
7. Szkoła pomaga w poszukiwaniu odpowiedzi o sens życia, o przyszłość, wskazując na rzetelną pracę i uczciwość jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów.
8. Nauczyciele i pracownicy szkoły oraz uczniowie tworzą w szkole klimat dialogu.
9. Kryteria i sposób oceniania zachowania uczniów regulują Zasady Wewnętrznego Systemu Oceniania.

I. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Cele	Zasady szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Formy realizacji i osoby odpowiedzialne za realizację
<p>Rozwój intelektualny ucznia</p>	<p>Budzenie ciekawości poznawczej, Rozwijanie umiejętności twórczego myślenia, Kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy i analizy. Kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie konkursów i występów artystycznych (nauczyciele przedmiotów i wychowawcy klas) • Tworzenie kół zainteresowań (wicedyrektor). • Praca z uczniem z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb uczniów zdolnych i wymagających pomocy psychologiczno – pedagogicznej • Dostosowanie materiału na zajęciach do możliwości uczniów (selekcja materiału) • Stymulowanie aktywności poprzez prezentację osiągnięć uczniów • Stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wszystkich przedmiotów (nauczyciele przedmiotów) • Podejmowanie działań mających na celu nauczyć uczniów korzystania z różnych źródeł wiedzy (zajęcia z komputerami, w bibliotece, uczniowie przygotowujący materiały na zajęcia, sami prowadzący zajęcia). • Działanie na terenie szkoły LPK - Logopedycznego Punktu Konsultacyjnego dla dzieci • Zapewnienie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, np. zdw (art. 42 KN) • Konkursy przedmiotowe (nauczyciele przedmiotów)

<p>Rozwój emocjonalny ucznia</p>	<p>Pomoc w samopoznaniu i samoocenie, Rozwijanie umiejętności akceptacji siebie, Kształtowanie umiejętności trafnej oceny własnej reakcji, Pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i radzeniu sobie ze stresem, Budzenie empatii, Wdrażanie postaw asertywnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualna opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych oraz dziećmi wymagającymi indywidualnego traktowania ze względu na deficyty emocjonalne i intelektualne (pedagog) • Stosowanie niekonwencjonalnych aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych (np. psychodramy, ćwiczenia grupowe) • Diagnoza samopoczucia uczniów w grupie, klasie, w szkole; reagowanie na problemy klasy, jak i pojedynczych osób (obserwacje, ankiety) (nauczyciele, pedagog) • Indywidualne spotkania z psychologiem w ramach działającego na terenie szkoły PPK- Psychologicznego Punktu Konsultacyjnego dla dzieci (dyrektor, pedagog) • Obnażanie mechanizmów działających destruktywnie na psychikę (reklama, język i obraz mass mediów) • Pobudzanie uczniów do samooceny zachowań i postaw moralnych poprzez rekolekcje i inne spotkania (katecheta, wychowawcy). • Zajęcia prowadzone przez specjalistów z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej (zgodnie z przyjętym harmonogramem).
---	---	--

<p>Rozwój społeczny ucznia</p>	<p>Funkcjonowanie w grupie: Kształtowanie umiejętności komunikowania się, Integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie, Uświadomienie zagrożeń płynących z braku tolerancji, Integracja oddziałów gimnazjalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie wspólnych , wycieczek, wyjazdów (nauczyciele) • Określenie charakteru zespołu poprzez ustalenie wspólnych zainteresowań grupy i ich rozwijanie; dbanie o pozytywną atmosferę w klasie • Zachęcenie do podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych, nauka empatii wobec losu innych ludzi (opiekun Caritas, wychowawcy, opiekun samorządu uczniowskiego) • Wspieranie inicjatyw młodzieży- gazetka szkolna, gazetki klasowe (opiekunowie samorządu uczniowskiego) • Różne metody integracyjne zespoły klasowe, między innymi: przedmiotowa przemoc koleżeńska, spotkania i imprezy klasowe typu: Andrzejki, Mikołajki, Wigilia klasowa itp. Kształtowanie umiejętności poszanowania wspólnego dobra. (wychowawcy klas) • Kształtowanie umiejętności poszanowania wspólnego dobra, wyrabianie postawy odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność. • Kształtowanie postawy szacunku wobec innych osób; kultury języka w kontaktach z dorosłymi, ale i rówieśnikami.
---------------------------------------	--	--

<p>Rozwój społeczny ucznia</p>	<p>Życie w społeczeństwie: Kształtowanie postaw obywatelskich, Wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych, Powiązanie tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi, motywowanie do poznawania dziejów przodków, Wdrażanie do rozwiązywania problemów społecznych, Kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych, Wdrażanie do samorządności, Kształtowanie poczucia odpowiedzialności, Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej, Szukanie pozytywnego wzorca zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie elementów wychowania regionalnego na lekcjach różnych przedmiotów (nauczyciel historii, religii) • Konkursy o charakterze regionalnym • Poznawanie dziejów narodowych poprzez różnorodne działania: wywiady, montaż literacko-muzyczne itp. • Organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi (nauczyciele według harmonogramu) • Wybory samorządu szkolnego • Udział w ogólnopolskich akcjach na rzecz pomocy innym: WOŚP (opiekunowie samorządu uczniowskiego) • Dyskusje na temat ideałów i autorytetów oraz ich roli w życiu człowieka (nauczyciel wychowania do życia w rodzinie) • Poszukiwanie wzorców osobowych wśród bohaterów literackich, postaci historycznych, sławnych ludzi, znajomych, najbliższych, • Organizowanie uroczystości, konkursów, quizów dotyczących postaci patrona szkoły- Jana Pawła II (opiekunowie samorządu uczniowskiego) • Dyskusje na temat wartości propagowanych w mass mediach, podkreślenie konieczności krytycznej analizy oferty mediów i dokonywania właściwych wyborów w ich wykorzystywaniu. • Kontynuacja zajęć z pomocy przedmedycznej w celu utrwalenia i przypomnienia wiadomości (dla klas I-II).
---------------------------------------	---	--

<p>Rozwój społeczny ucznia</p>	<p>Uczestnictwo w kulturze: Kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych, religijnych i rodzinnych, Kształtowanie umiejętności odczytania różnorodnych tekstów kultury obecnych w życiu codziennym i ich trafnej interpretacji, poruszanie się w obszarze kultury symbolicznej, Zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu, pomoc w przejściu od doświadczeń osobistych do oceny zjawisk kulturowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazdy do muzeów i galerii sztuki- ze szczególnym uwzględnieniem dorobku kulturowego regionu (nauczyciele historii i języka polskiego) • Omawianie problematyki związanej z funkcją przekazów multimedialnych, korzyści i zagrożeń z nimi związanych, podtrzymywanie szkolnych i klasowych tradycji (wychowawcy) • Prezentacje twórczości uczniów (samorząd uczniowski) • Kultywowanie tradycji –regionalnych np. klasowe spotkania wigilijne (wychowawcy, rodzice) • Podtrzymywanie tradycji rodzinnych- prace plastyczne i literackie o rodzinie, poszukiwanie własnych korzeni: wywiady, drzewa genealogiczne itp. (nauczyciele historii i plastyki)
---------------------------------------	---	--

	<p>Życie w rodzinie: Kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny zjawisk interpersonalnych we własnej rodzinie, Pomoc we właściwej ocenie związków między osobami odmiennej płci – od zauroczenia poprzez fascynację do zakochania i miłości, Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, Przybliżenie zagadnień życia płciowego człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z pielęgniarką szkolną i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną (dyrektor) • Poruszanie problemów związanych z rodziną w ramach godziny wychowawczej (wychowawcy) • Organizowanie spotkań z rodzicami: ogólnych i indywidualnych we wzajemnym szacunku, tolerancji i zrozumienia (wychowawcy, dyrektor) • Ustalenie stałej godziny, w planie każdego nauczyciela, przeznaczonej na spotkania z rodzicami (dyrektor) • Angażowanie rodziców w życie szkoły (wychowawcy, dyrektor) • Udział wraz z dziećmi w pracach społecznych na rzecz szkoły; uroczystościach; wycieczkach; piknikach, itp. • Informowanie rodziców o realizacji szkolnego programu wychowawczego na zebraniach klasowych • Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców, np. pierwsza pomoc przedmedyczna (pedagog) • Prowadzenie zajęć w ramach wychowania do życia w rodzinie (nauczyciel wychowania do życia w rodzinie)
--	---	--

<p>Rozwój zdrowotny</p>	<p>Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, Promocja zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania się,</p> <p>Kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, Uświadomienie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniem od narkotyków, Przekazywanie modeli aktywnego spędzania wolnego czasu, Propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie- uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie programów profilaktycznych i dotyczących promocji zdrowia (m. in. zaburzenia odżywiania: bulimia, anoreksja, otyłość); uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami • Udział w akcjach masowych typu „Sprzątanie świata”, „Dzień bez papierosa”, „Światowy Dzień Walki z AIDS” itp. (E. Kępka, M. Pajda) • Prezentacja prac plastycznych i plakatów promujących zdrowy tryb życia • Organizowanie pieszych wycieczek promujących zdrowy tryb życia (nauczyciele wychowania fizycznego).
--------------------------------	--	--

II. POWINNOŚCI NAUCZYCIELA

Dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia stanowi główny punkt odniesienia dla całej działalności edukacyjnej nauczycieli. Dlatego każdy nauczyciel, odpowiednio do wieku wychowanków i właściwych ich potrzeb edukacyjnych jest opiekunem, wychowawcą, autorytetem, doradcą, przewodnikiem i mistrzem.

Powinności nauczycieli na wszystkich zajęciach edukacyjnych:

1. Wychowanie traktuje jako wymiar własnej pracy na równi z zadaniami dydaktycznymi i opiekuńczymi.
2. Jest świadomy, że każdy kontakt z uczniem może mieć znaczenie wychowawcze.
3. Postrzega ucznia w kategorii jego podmiotowości, godności, wolności i niepowtarzalności.
4. Wspiera uczniów w sposób delikatny, ale skuteczny w kształtowaniu ich własnej świadomości moralnej, w rzetelnym rozpoznawaniu, hierarchizacji wartości moralnych, w dokonywaniu właściwych wyborów i nabywaniu pozytywnych doświadczeń w tym zakresie.
5. Przekazuje wartości, które pozwalają uczniom budować koncepcję własnego życia i uczyć się realizacji celów poprzez rzetelną pracę i uczciwość.
6. Budzi w uczuciach szacunek dla Ojczyzny i państwa- patriotyzm postrzega jako wartość o podstawowym znaczeniu.
7. Tworzy klimat miłości do rodziny.
8. Uczy otwarcia się na innych i odpowiedzialności za społeczność, których są uczestnikami.
9. Dostrzega drzemiące w uczniu możliwości, odkrywa je i wzmacnia.
10. Stawia na autentyczny kontakt z uczniem, pomaga mu się zmieniać i dojrzewać.
11. Uczy stawiania sobie realistycznych celów i wspiera ich osiągnięcie.
12. Rozwija w uczniu poczucie sensu jego wysiłku, ukazuje cel nauki, wzmacnia jego motywację do uczenia się.
13. Uczy wychowanka znajdowania w sobie mocnych stron przy postrzeganiu stron słabszych, nad którymi może pracować.

Powinności wychowawcy klasy

Wychowawca w szczególności:

1. Stawia na autentyczny kontakt z uczniem
2. Tworzy w klasie atmosferę zrozumienia i życzliwości pomagając uczniom polubić i zaakceptować siebie.
3. Uczy wychowanków wyrażania własnych opinii, potrzeb i preferencji.
4. Czuwa nad właściwymi relacjami między uczniami w klasie.
5. Wychwytuje konkretne trudności ucznia, wspiera go, inspiruje do szukania własnych potencjałów, umożliwiających przezwyciężanie tych trudności.
6. Dokładnie orientuje się w sytuacji rodzinnej wychowanka, a także jego pozycji w klasie.
7. W każdej chwili służy uczniowi pomocą i wsparciem.
8. Utrzymuje stały, pełen szacunku kontakt z rodzicami wychowanków.
9. Współpracuje z nimi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

III. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

1. Kierunek działalności wychowawczej szkoły jest zgodny z ich wolą.
2. Szkoła:
  - a.) ściśle współpracuje z rodzicami, wspiera ich w procesie wychowawczym
  - b.) pogłębia wiedzę psychologiczną rodziców, głównie dotyczącą okresu rozwoju uczniów w wieku 13-16 lat, problemów rozwojowych oraz wychowawczych z tym okresem związanych.
  - c.) Przywiązuje duże znaczenie do spójności działań wychowawczych rodziny i szkoły
  - d.) Aktywizuje rodziców do pracy na rzecz społeczności szkolnej.

3. Rodzice w każdej chwili mogą zwrócić się o pomoc czy poradę do wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, nauczycieli, a za ich pośrednictwem do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, czy instytucji kompetentnych w rozwiązywaniu konkretnych problemów wychowawczych.

Program Wychowawczy został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół w Sadkowicach w dniu 26 września 2013 r.